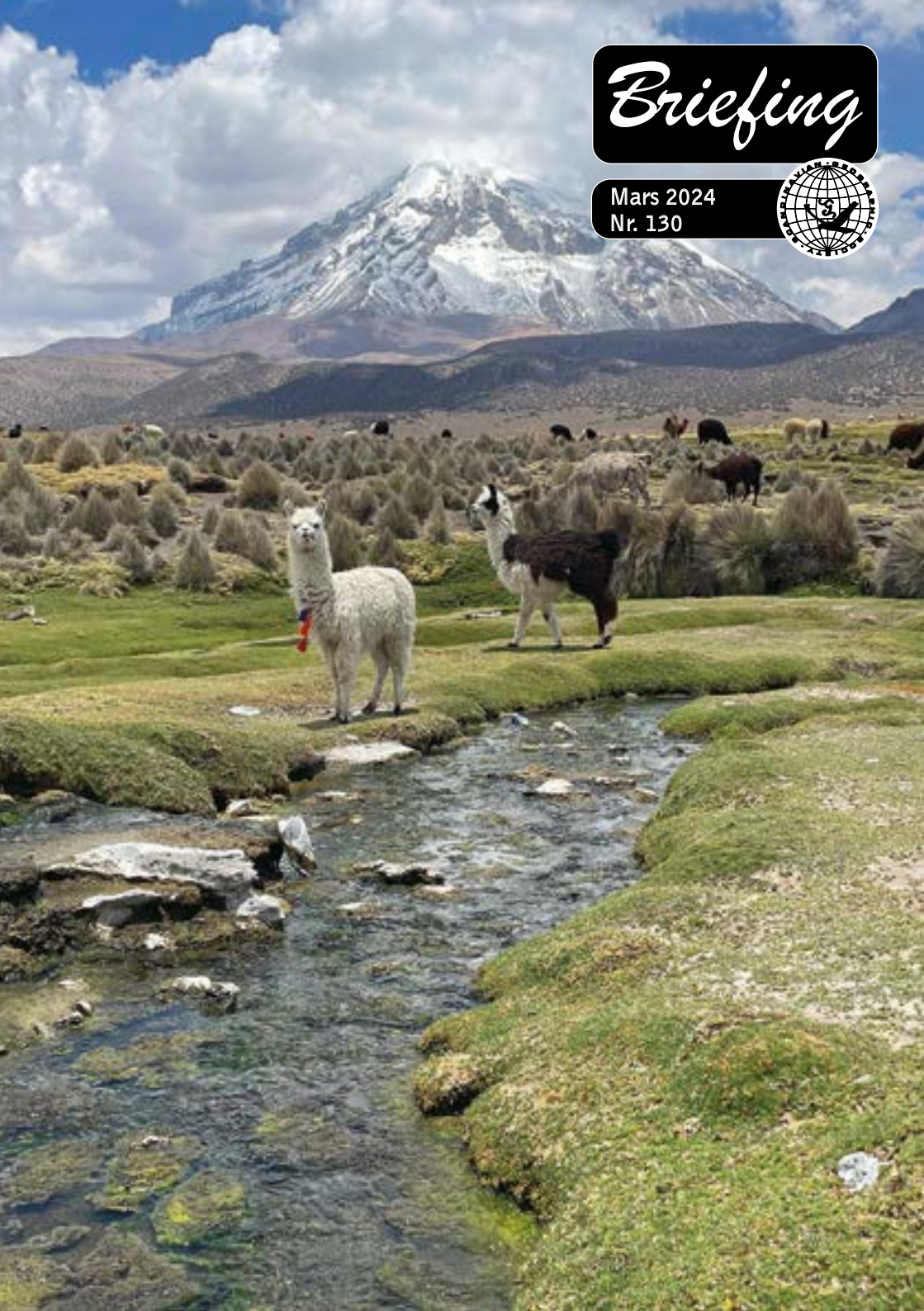

Briefing

Mars 2024
Nr. 130

Briefing

Briefingmaterial

skickas till Christina Völcker
Harstigen 16, 645 42 Strängnäs
E-post: briefing@sgsresa.se
eller ordforande@sgsresa.se

Adressändringar:

Skickas till Ewa Knutsson
Slalomvägen 37, 461 58 Trollhättan
E-post: medlemsregister@sgsresa.se

Resemästaren:

Vår Resemästare är Lotta Borgiel
Byle, Ekudden 431, 643 94 Vingåker
E-post: resemastare@sgsresa.se

Sista materialdag för nästa nummer är
15 maj 2024.

Annonser:

En helsida kostar 1000 kr och en halvsida 500 kr.

Redaktionen förbehåller sig rätten att bedöma och
eventuellt förkorta insända bidrag och tar inte ansvar
för ej beställt material.

SGS adress:

c/o Anders Gezelius
Skatkullevägen 22, 430 82 Donsö

Internetadress:

www.sgsresa.se
E-post: ordforande@sgsresa.se

Medlemsavgift per kalenderår:

Ordinarie medlem 350 kr. Familjemedlem 100 kr.
Bankgiro 223-7352

STYRELSEN

Ordförande:

Anders Gezelius
076-310 64 36
ordforande@sgsresa.se

Vice ordförande:

Kristina Bergman
070-956 17 92
vice_ordforande@sgsresa.se

Sekreterare:

Bengt Cederfelt
072-209 47 90
sekreterare@sgsresa.se

Kassör:

Ewa Knutsson
0767-96 55 00
kassor@sgsresa.se
medlemsregister@sgsresa.se

Klubbmästare:

Stefan Karlsson
072-189 23 76
klubbmastare@sgsresa.se

Briefingansvarig:

Christina Völcker
076-897 72 78
briefing@sgsresa.se

Resemästare:

Lotta Borgiel
0151-209 00
resemastare@sgsresa.se

Ledamöter:

Isabel Olesen
+45 613 032 64
ledamot@sgsresa.se
Magnus Andersson
042-14 67 51
ledamot@sgsresa.se
Kerstin Strandskog
076-174 02 62
ledamot@sgsresa.se

Innehåll

3-4	Vykort	11	Ett Reseminne
5	Ordförandeord	13	Japan november 2023
6	Ett geografiquiz	16	Uzbekistan – ett ungt fritt land, del I
8	Reflektioner under en Sydamerikaresa	19	Resemästarens sidor

Omslagsbild: Nevado Sajarna Bolivia (6542 möh) foto: Kristina Bergman

En vykortshälsning från Saudiarabien. Maraya Concert Hall i AlUla, helt i spegelglas.

Gunilla B.

Vykort

Hej!

Svalbard, norr om 80:e breddgraden.

Vattentemperatur +1,0 grad

Jo, jag badade!

Sven Barthel

Hej alla SGS:are!

14 dagar i Sydafrika och Namibia. Ett näst intill överkligt öken-sand och stenlandskap. Spännande och vackert i soluppgång. MAGISKT! Safariturerna både till lands och till havs. Jättegod mat och dito lodger.

Hälsningar Birgitta

Ordförandeord

Anders Gezelius

För ganska exakt ett år sedan hade jag just kommit hem från de institutioner, som hade tagit hand om mig, när jag drabbades av en stroke. Nästan det första jag då försökte göra var att skriva lite i Briefing för att berätta för er om vad som drabbat er ordförande och varna er för att inte ha för stora förhoppningar om vad ni kunde vänta er av honom när vi träffades nästa gång. Jag kände och gav troligen ändå uttryck för en ganska positiv uppfattning om min situation och om hur jag såg på framtiden. Till viss del så var det nog också en riktig känsla och nu kan jag se och glädjas över att jag kunde vara med på vår Jubileumskryssning, liksom på SGS-resan till Georgien, och dessutom på en resa som Eva och jag gav oss ut på till Japan för att fly från kylan och mörkret i november.

När jag nu ser tillbaka på det gångna året i övrigt, så upplever jag att jag inte längre är riktigt lika positiv till den utveckling som min rehabilitering därefter har gjort och det vill jag berätta för er.

Troligen gjorde jag så snabba framsteg i början att det jag nu upplever är att det fortsatt inte alls går framåt i den takt jag önskar och att det är mycket mer än vad som syns med blotta ögat som tagit skada - och mitt tålamod räcker långtifrån alltid till.

I mitt tidigare liv kan jag se två tydliga linjer: Det har varit motion, och då framför allt löpning, och det har varit musik, både att spela själv och att nästan ständigt lyssna till musik. Att stroken gjorde det omöjligt att springa blev så klart direkt tydligt och något jag tvingades acceptera. Musiken var knepigare, och jag förstod ju direkt att jag inte längre skulle kunna spela med en "död" vänsterhand. Men, jag märkte också något mer märkligt - nämligen att jag inte kunde lyssna på musik av den enkla anledningen att jag tyckte det lät förfärligt. När jag frågade om det mötte jag ingen förståelse alls, men av en slump och genom idogt sökande på nätet, så vet jag idag att det jag drabbats av kallas amusi, vilket kan drabba den som får en stroke i höger hjärnhalva. Det motsvarar det som drabbar den som får stroke på vän-

ster sida och som kallas afasi och som är mer känt (och värre) eftersom det påverkar talet. Om amusi skulle jag gärna skriva och berätta mycket, men jag ska inte tynga er med det. För mig har det dock inneburit att jag inte längre kan använda mina dagar till musik och/eller motion, vilket tidigare fyllde min tid. När även andra tänkbara sysselsättningar inte heller fungerar pga en "vissnad" vänsterhand och en hjärna som lätt blir förvirrad och även uttröttad och handlingsförlamad, blir dagarna lätt sega och tillvaron mörk. Det blir inte heller bättre av att veta att Eva måste ta hand om allt jag inte klarar av och dessutom tvingas stå ut med mitt dåliga humör.

Nu ska väl inte ett ordförandeord bara vara en gnällig redovisning av hur ordföranden mår just för tillfället utan självklart måste det också handla om framtiden och om resor.

Det råder nog ingen tvekan om att resandet på olika sätt har kommit i gång igen efter pandemin. Trots att ingen rimligen längre kan försöka verka oförstående inför klimat-hotet, som naturligtvis påverkas negativt av vårt resande, och trots de förfärliga händelser runt om i världen som så dramatiskt förminskar våra möjliga resmål, så förefaller ingenting kunna dämpa vår lust att resa ut och se oss om och längta till allt det där som finns bortom horisonten. Jag känner så själv och jag är fullkomligt övertygad om att alla mina SGS-vänner känner likadant. Jag vet att det är flera som i skrivande stund är ute i världen och jag vet att flera planerar, drömmer eller kanske redan packar inför det som komma skall. Så bra då att vi i vilket fall som helst kan se fram mot ett vår- och årsmöte i Borås i maj och att vi där och då åter får mötas för att samtala, inspireras och på olika sätt fördjupa oss i det som vi alla älskar. Inbjudan och program liksom anmälningsformulär kommer att finnas tillgängligt på vår hemsida så snart alla detaljer har blivit klara. Jag är säker på att vi kommer att möta ett spännande, omväxlande och inspirerande program!

Så - väl mött i Borås på Hotel Scandic 10-12 maj!

Ett geografiquiz

av Bodil Eckert

Hur många märkvärdiga hus, bergsformationer eller andra sevärdheter kommer du ihåg? Här kommer ett litet quiz med bild på sevärdheter från olika ställen i världen. På sidan 24 finns svaret.

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

Reflektioner under en Sydamerikaresa

text och bild: Kristina Bergman

Parinacota och Pomerape, Norra Chile.

Sambon hade pratat om Atacamaöknen i Chile och saltöknen i Bolivia (Salar de Uyuni) länge. Nu skulle det bli av. Direkt efter träffen i Värnamo stack vi iväg på tre veckor. Lite spännande med första resan utanför Europa sedan pandemin.

Vi åkte helt på egen hand och hade bara bokat de första övernattningsarna, samt en inrikesbiljett i Chile. Resten fick ge sig. Vi besökte de tidigare nämnda öknarna samt nationalparkerna Sajama i Bolivia och Lauca i Chile. De senare mindre besökta och exploaterade. Vi fick fantastiska naturupplevelser; vulkaner, öken, djurliv, flamingos i massor, geisar, höga höjder, laguner i vackra färger, vänliga människor m.m.

Egentligen tänkte jag inte berätta så mycket om själva resan utan reflektera över resandets utveckling och förändring. Detta för att jag var i dessa trakter för 29 år sedan och konstaterar att resandet verkligen har förändrats enormt under dessa år.

Först av allt skall man skaffa sig en flygbiljett. Visst finns det resebyråer, men lättast köper man sin biljett på nä-

tet. Det tar inte lång stund förrän man bokat biljett, bokat plats på planet, bokat in bagaget och betalat allt med ett kort. För 29 år sedan kom min biljett bort på posten och det blev lite panik. Inga sådana problem nu. Vi slipper dessutom de fladdriga bladen med karbonpapper.

Vilket bagage man har är avgörande. Flygbolagen har strikta regler och tar extra betalt för incheckat bagage nu. Biljetten inrikes i Chile denna gång var billig, men vi betalade lika mycket för bagaget. Diskussioner om att man skall ta betalt efter passagerarens vikt pågår och kanske är det snart verklighet.

Service vid check-in är nästan borta. Nu får man fixa fram bagagetagarna i en apparat själv. Med lite fippande sätter man dem på väskorna och undrar om man gjort rätt. Sedan väntar scanning och drop-off och när väskan åker iväg är frågan om man någonsin kommer se den igen. Men den brukar dyka upp.

Passkontrollen skall också ske i samma apparat där check-in (om man inte gjort det själv på datorn i förväg) sker

och bagagetagarna kom ut ifrån. Inte alltid självklart att få denna scanning av pass att fungera. Det är "trial and error" som gäller. Kontrollen av boardingkort är för det mesta borta. Nu skall man scanna koden på boardingkortet och hoppas att grindarna öppnas.

I säkerhetskontrollen är det strängare regler efter 9/11. Begränsning av vätskor gäller än så länge även om mer avancerad utrustning kan avslöja det mesta och därmed kan den regeln kanske försvinna. Ibland åker man på en slumpkontroll av sprängmedel. Skärpta regler skapar trygghet och det är ju bra. Kanske har ni också råkat hamna i en glasbur med händerna upp mot väggen och fullständig scanning av hela kroppen (vad ser de undrar man), som t.ex. i Amsterdam.

Utan en fungerande mobil är det svårt att ta sig fram. Så fort man landar utanför Europa skall man jaga SIM-kort (om man inte accepterar Telias eller annan operatörs erbjudande). För 29 år sedan hade inte många egen mobil och definitivt inte en smartphone. Nu kan vi kolla vädret, höjden vi befinner oss på, hur vi hittar till sevärdheten via GPS, kompassriktningen, hur många steg vi gått per dag, blodtrycket, få fram olika kartor och avstånd, uppdatera sig på inrikes och utrikes nyheter, flytta pengar mellan konton, översätta och få mobilen att prata, hitta transporter och boende etc. ja, information om det mesta alltså. Dessutom kan vi hela tiden, på gott och ont, hålla kontakten med nära och kära hemma.

Och så har vi frågan hur vi betalar för oss. Inget land har väl avvecklat kontanter som vi har. Nu behövde vi dollar i kontanter med jämna

mellanrum liksom den lokala valutan. Kommer ni ihåg resecheckarna? Jag har fortfarande två kvar som jag antagligen aldrig får ut pengarna på. Nu gick vi till ATM-automaten och stoppade in ett kort för att få ut lokal valuta. Eller betalade direkt med kortet. Och vilket kort behöver man? Jag har alltid rest med debit-kort och klarat mig bra. Det senaste året har jag några gånger råkat ut för att kredit-kort gäller och inget annat. Alltså har jag garderat mig med bäge nu.

Även om vi ofta laddar ner reseböcker hade vi denna gång med oss Lonely Planet i bokform. De yngre reskamraterna vi stötte på undrade varför. Jag hävdade att det är lättare att hitta i böckerna, men svaret blev att länkarna är utmärkta att använda. En skönlitterär bok är ju trevligt att fördriva tiden med på resan. Men den kan rationaliseras bort genom nedladdning av den också. Och Spotify finns ju nästan alltid tillgängligt om man så önskar.

Och så det här med fotografering. Jag trodde aldrig sambon skulle lämna sin systemkamera hemma på en långresa. Detta hände nu. Det är sällan man ser kameror bland turister idag. Kameran i mobilen har normalt en hög kvalitet och har konkurrerat ut den vanliga kameran. Det är också intressant att se sina yngre medturister fotografera. Det är selfies och mycket fokus på sig själv på fotona. De skall ju publiceras på sociala medier (Instagram, Facebook etc.)!

Vi bokade hotell och transporter successivt under resan. Allt på nätet. Immigrationen i Bolivia skulle ha inreseformuläret digitalt via mobilen. Inga blanketter här inte.

Och mycket av information från ho-

tell, restauranger, turarrangörer, nya resekompisar etc. går via appen WhatsApp. Har man inte denna app uppstår problem. Hade vi bokat en organiserad tur en dag och upphämtning skulle ske av diverse turister successivt på orten fick vi t.ex. informationen när det var vår tur via WhatsApp. När vi besökte norra Portugal i våras fick vi en fantastisk restaurangupplevelse tack vare att koordinaterna skickades via appen och vi kunde direkt köra dit. Tack Ann L. för att du fick mig till att skaffa denna app för några år sedan. Observera att denna app är registrerad på normala numret i Sverige, även om man har ett lokalt nummer i besökslandet. Man måste alltså ha koll på vilket nummer man lämnar ut och varför.

Lokala appar kan ju också vara användbara. I Chile använde vi t.ex. en app för långfärdsbussar med information och köp av biljetter. Möjligheterna är oändliga.....

Ja man kan bara konstatera att resandet förändrats enormt genom den digitala utvecklingen. Och detta är väl bara början....

Ett Reseminne

Text och bild: Margareta Jonsson Zelleröth

Utsikt från tornet.

I februari år 2017 hade vi en ledig dag i Auckland, Nya Zeelands huvudstad. Då besökte vi tillsammans med våra vänner Sky Tower. Det är ett populärt utflyktsmål med en vidunderlig utsikt över stan.

Det är 328 m upp till tornets högsta spets och enligt vad jag läst den högsta fristående byggnaden på södra halvklotet. Den finaste våningen ligger 220 m upp. Där finns café och restaurang med en fantastisk utsikt. Inte billigt, men både gott och lite annorlunda. Naturligtvis fanns det också våningsplan där man bara kunde vandra runt och njuta av utsikten åt alla håll, även neråt genom glasgolvet. Vi besökte och njöt på alla våningsplanen och kom så småningom till det mest aktiva. Därifrån kunde man hoppa "Sky Jump" till marken, som låg 192 m ner. Reklamen

sa att det finns endast en wire mellan avsatsen och marken. Jag tyckte nog att det var lite mer. Vi tittade på några personer som förberedde sig för att hoppa. Kön var inte lång! Personerna var ganska unga. Fodrad overall var ett måste. Det var selar, remmar, hängslen, västar, linor, rep, trossar, wirar och tampar högt och lågt. Framför allt iakttog vi ett ungt par som skulle förlova sig på nervägen! Oj, inte bara hålla ordentligt i wiren. Dessutom hålla ordning på och absolut inte tappa förlovningsringarna, både hinna byta ringar och pussas på nervägen. Vi såg när de hoppade i väg från avsatsen utanför tornet och tror att det gick bra. Det var i alla fall ett säkert sätt att alltid komma ihåg sin förlovningsdag. Vi blev lite imponerade! Själva tog vi hissen ner.

Klara att hoppa.

Utsiktstornet från marken.

Utsikt neråt genom en glastruta i golvet.

Japan november 2023

text och bild: Eva och Anders Gezelius

Japan med Världens Resor - Brinnande lönnlöv - och som utmärkt guide hade vi, Pele Siljedahl.

Tänk att ett land som är ganska likt vårt ändå är så olik!

Japan hade aldrig hamnat överst på vår lista över länder vi velat resa till – men nu blev det av! Och hemma igen längtar vi tillbaka – gärna till delar där vi på vår resa inte var.

Vår resa gjorde vi 2023 under årets tråkigaste månad hemma - november - vilket vi kände var ett bra val.

Resan som var 21 dagar lång, gick från Kyoto över Fukuoka, Nagasaki, Akime, Yakushima och Kagoshima till Tokyo.

Våra färdssätt var den kollektiva trafiken. Det innebar tåg av alla olika slag - ja, till och med förarlösa - och alltid gick de på sekunden. Mellan öarna var

det givetvis båtar. Där sticker resan med "Boeing 929" ut lite extra – en bärplansbåt med inredning som ett flygplan och med en hastighet på 40 knop.

Vi såg de brinnande lönnlöven, vackra mossbevuxna trädgårdar och 3000-åriga cedrar. Vi fick bo och sova hos munkarna uppe i bergen och som en motsats ströva runt i de stora tätbefolkade städerna där vi alltid kände oss trygga i folkhavet.

Vi fick också se vackra och ständigt aktiva vulkaner. Att alltid sopa aska tillhörde till exempel rutinerna i Kagoshima och bredvid den vanliga soptunnan vid huset fanns en tunna för askan. Och – vi fick naturligtvis bada i varma källor och bäddas in i het sand.

En liten summering över det för oss så positiva och speciella vi upplevde i Japan – Maten! Den var alltid så god!

Och vackert serverad! Till och med när den kom med leverans via "tåg" fram till bordet.

Kaffet! Som gick att köpa överallt och enkelt i automater både ute och inne! (Självklart varmt!)

Ordning och reda! Det var det överallt och till och med på överfulla tåg i tunnelbanan. Det kändes aldrig som

om vi behövde trängas och vi kom alltid både på och av på rätt ställe och i rätt tid.

Gissa vad vi saknade mest när vi kom hem?

De rena toaletterna som vi upplevde fanns överallt – och(!) där man alltid kunde sätta sig på uppvärmda sitsar!

Uzbekistan – ett ungt fritt land, del I

*text och bild: Mikael och Karin Thorvaldsson,
som gjorde denna resa i maj 2023*

Han står mitt i rusningstrafiken och Hviftar med en orangeröd batong och blåser förtvivlat i sin metallvisselpipa. Det är inte lätt att överrösta alla bilar. Det är en stor korsning med fem trefiliga vägar som möts och inga trafikljus, ett farligt jobb. Det tar en stund innan vi får syn på honom, för han försvinner mellan alla vita bilar och minibussar. Han blåser därför oavbrutet. Det måste vara väldigt tröttsamt, både av ljudet och blåsandet. Hoppas han snart blir avlöst.

Vi är på väg till tågstationen i Tasjkent för en resa till Buchara, som är en av de äldsta bevarade städerna längs gamla sidenvägen. I går vandrade vi runt i Tasjkent och tittade på olika frihetsmonument. Vår guide berättade om hur det var, när Uzbekistan blev självständigt från Sovjetunionen på 90-talet. Alla som sparat pengar på banken förlorade allt. Vår guide och hennes man sparade för att kunna köpa hus och hade nästan fått ihop allt, när de fick börja om från noll. Egen företagsamhet var förbjudet i

Sovjet, så arbetslösheten sköt i höjden. Samtidigt njöt de av friheten, att kunna resa och studera utomlands....

Ungdomarna var nöjda, medan de medelålders och äldre ville fortsätta tillhöra Sovjet. Även de som sparat i guld och diamanter i stället för på banken, var nöjda. De blev plötsligt jätterika. Och de som olagligt drivit egna firmor lyckades också bra i nya landet. Klyftorna var stora och i några av grannländerna blev det stridigheter, men inte i Uzbekistan. Därför är deras första ledare, Karimov, som lyckades förhindra inbördeskrig, väldigt populär. Men landet är fortfarande rätt splittrat i frågan trots att det gått 30 år.

Guldtänder

Vi står framför statyn av Hodja Nasreddin i Bucharan när tre damer i vackra långa klänningar och med glimmande tänder kommer gående åt vårt håll. De skrattar och pratar ivrigt och nu ser vi, att alla deras tänder är av rent guld. De måste vara rika eller tillhöra en speciell

kultur, tänker jag. När vi frågar om vi får fotografera dem, vill de gärna vara med på bild, men de stänger munnen och vill inte visa sina guldtänder. I stället för att vara stolta över tänderna, verkar de försöka dölja dem.

När de gått vidare, frågar jag vår guide. Hon berättar, att kvinnorna kommer från landet och där är det ofta svårt att få bra tandvård. Många som bor på landsbygden har inte råd att åka till tandläkaren i stan för att få nya vita tänder av porslin, utan de smälter ner gamla smycken och lagar sina tänder med guld hos den lokala tandläkaren. Vår guide berättar att hon hade en studiekompis från landet med guldtänder i hela munnen. Kompisen träffade en rik man och det första hon gjorde när de gift sig var att byta ut alla sina guldtänder mot vita porslinständer.

Aralsjön- en miljökatastrof

Högt upp på kupolens topp på tempellet har någon satt upp ett storkbo med två storkar i. Det ser lite plastigt ut på

den 1000 år gamla byggnaden. Vi har sett det tidigare också. Storkarna är en symbol för Uzbekistans frihet, men låtsasbon känns ändå lite udda.

När vi kommer till Bucharas vattenmuseum får vi ett svar. Det startade när ledarna i det nybildade Sovjetunionen runt 1920 bestämde att Sovjet skulle bli självförsörjande på bomull. De hittade ett område i nuvarande Uzbekistan, som skulle bli bomullsplantage. Området var öken, men två stora floder korsade området och med kraftig bevattning skulle öknen bli grön. Det dröjde ända till 50-talet innan alla kanaler var byggda. Dock brukade ju floderna fortsätta till Aralsjön, världens fjärde största sjö, rik på fisk och med 30 000 fiskare, som försörjde hela Sovjet med fisk. Snart började vattennivån sjunka. Det var ingen överraskning. Planen var att bygga kanaler från Sibirien och fylla på sjön. Under tiden de grävde fortsatte sjön att sjunka och snart insåg man att

det inte skulle fungera. Den lilla mängden vatten som nådde sjön, var förorenat med kemikalier. Folk i de nyss sprudlande byarna runt sjön började få cancer, fisken dog och man kunde inte längre livnära sig. Idag finns mindre än 10% av sjöns yta kvar. Resten är öken. En fruktansvärd miljökatastrof! Även områdena runtomkring påverkades. Grundvattennivån i Bucharas sjönk. Grodor och fisk försvann och därmed även alla storkar, som brukade bygga bo på toppen av moskéerna. Vår guide berättar sorgset att storkarna inte har syns till på 30 år.

Fortsättning i nästa nummer av Briefing

Resemästarens sidor

Våren står för dörren, snödropparna trotsar vintern och småfåglarna har börjat sjunga. Om du inte redan bokat dig på vårens resa till det forna kungadömet Böhmen, så är det sista chansen nu. Det finns en herr- respektive damplats kvar samt dubbelrum. SGS-resan till Svenskbygder i Estland har du lite längre tid på dig att boka innan den stängs. Till vårträffen kommer jag att ha med

mig nya förslag på SGS-resor. Jag hoppas att vi ses där!

Är du redan anmäld eller har satt upp dig på intresselista till någon av SGS-resorna håller researrangören dig uppdaterad.

Har du frågor om någon SGS-resa eller vill boka dig, kontaktar du researrangören direkt.

Kalendarium

Till Turismens vagga – det forna kungadömet Böhmen i Tjeckien

Datum: 2–10 maj 2024

En dam- resp herrplats kvar samt några dubbelrum.

Resan stängs den 15 mars.

Svenskbygden i Estland – på upptäcktsfärd bortom Tallinn med SGS

Datum: 1–7 september 2024

Boka!

Till Turismens vagga

– det forna kungadömet Böhmen i Tjeckien

Basteibron

Vid mitten av 1800-talet började en företeelse som tidigare varit reservat för ett fåtal mycket rika, att nå ut till bredare folklager. Vi talar om resande enbart för att upptäcka och uppleva. Den engelska adeln hade under många år sänt sina söner på The Grand Tour, för att lära mer om klassisk kultur och historia, främst till länderna runt Medelhavet. Vid mitten av 1800-talet hade dessa "tourists" börjat få sällskap av en ny grupp välbemedlade herrar och damer, ur borgarklassen. Nu riktades blickarna mot bergen, som tidigare mest ansågs ligga i vägen och ofta sågs som hemvist för trolldom och allahanda ogudliga väsen. Men nu skulle de upptäckas och besegras, varvid sömniga bergsbyar invaderades av de upptäcktslystna och behovet av en omfattande logistik uppstod – turismen var född!

På SGS resa 2024 ska vi ta oss tillbaka till turismens vagga eller rättare, en av dem – det forna kungadömet Böhmen i dagens Tjeckien. Här bildades den tjeckiska turistklubben 1888 som en landsomfattande organisation. Turistklubben var en väldigt dynamisk

organisation, och 1889 började man bygga ut vandringsleder med turistmärkning, turiststugor och härbärgen. Samma år började man också ge ut en tidning, som finns att köpa än idag.

I området ligger några av de bergskedjor som tilldrog sig de tidiga turisternas intresse och det med rätta. Här finner vi sandstensformationer av ett alldeles unikt slag med mäktiga torn och broar, bland annat den längsta naturliga stenbron i Europa, allt samlat i så kallade sandstens- eller klippstäder. Här finner vi också några av de allra tidigaste byggnadsverken speciellt skapade för turister, som Basteibron från 1874.

Vår resa tar oss med tåg till den lilla staden Decin strax söder om gränsen mellan Tyskland och Tjeckien. Detta blir vår första bas för upptäckter i närområdet när vi beger oss på strövtåg i de magiska bergen, precis som tidiga dagars pionjärer.

Därefter beger vi oss vidare, stilenligt med hjulångare, längs floden Elbe för att upptäcka en av dåtidens stora dragplåster – barockstaden Dresden. Vi fortsätter norrut med tåg mot naturområden

Decin

Dresden

som de flesta moderna turister nog bara kört förbi. Men i norra och centrala Tyskland finns områden som än i denna dag ser ut som när de första turisterna tog sig ut på landsbygden och in i skogarna, för över 150 år sedan. Här ska vi besöka ett unikt naturområde genomkorsat av kanaler och vattenvägar, bara ett stenkast från storstaden Berlin, som också blir vårt sista besöksmål på resan.

DAG 1: 2/5 Tåg från valfri station i Sverige till Köpenhamn och vidare genom Danmark till Hamburg

DAG 2: 3/5 Tågresan till Tjeckien och Decin

DAG 3: 4/5 Strövtåg i Böhmens Schweiz

DAG 4: 5/5 Strövtåg bland Tisäcklipporna

DAG 5: 6/5 Besök vid Basteiklipporna och Basteibron. Fortsatt resa med hjulångare till Dresden.

DAG 6: 7/5 Tåg till Spreewald

DAG 7: 8/5 Spreewald till lands och på vattnet

DAG 8: 9/5 Tåg till Berlin. Guidad stadsvandring. Hemresa med nattåg

DAG 9: 10/5 Ankomst till Sverige

Detaljer om dagsvandringarna, höjdskillnad

DAG 2: Stadsvandring, 3 km, 156 m upp/ner

DAG 3: Strövtåg i Böhmens Schweiz, 10 km, 200 m upp/200m ner

DAG 4: Tisäcklipporna, 3 km, 100 m upp/100 m ner

DAG 5: Bastei 3 km, 50 m upp/50 m ner.

Pris: från 25 600 kr del i dubbelrum (reservation för förändring i tågpriser)

Datum: 2–10 maj 2024

Bokning och mer information:

Äventyrsresor, tel 08-556 069 00,

E-post: resor@aventyrresor.se

En dam- resp herrplats kvar samt några dubbelrum.

Resan stängs den 15 mars.

Utsikt över Elbe

Svenskbygden i Estland

– På upptäcktsfärd bortom Tallinn med SGS

Kuressaare Slott. Foto: Evolumina/Visit Estonia

På den här resan kliver vi rätt in i Estlands brokiga historia och letar rätt på minnesrika orter med svensk anknytning. Det är alltid lika fascinerande att upptäcka mänskliga öden och historiska platser med starka band till Sverige. En resa med fokus på kultur och historia, men också livet idag på andra sidan Östersjön. Svensktalande färdledare, inträden och helpension ingår.

DAG 1: Kvällsfärja från Stockholm till Tallinn genom Stockholms vackra skärgård. Välkomstmiddag och föredrag "Estlandssvenskarnas historia". Övernattning i bekväma A-hytter med fönster.

DAG 2: Uppgraderad frukost innan vår guide möter oss i Tallinn. På ön Moon besöker vi ett av Estlands främsta naturminnesmärken, kratern från

Kaali meteoriten. Därefter välbevarade Kuressaare slott från 1200-talet på Ösel. Middag och spa på Georg Ots Spa Hotel direkt vid havet.

DAG 3: Färja till Dagö. Här fanns Kärrdal, en svensk by med 35 gårdar fram till 1810. Hör berättelsen om Ristimägi, täckt med olika kors med anknytning till deportationen av svenskar från Reigi 1781, platsen som hade varit svenskarernas hem i minst 400–500 år.

Besök på Storhovet, godset tillhörande Jacob de la Gardie som ägde ön på 1600-talet. På Vaemla historiska ullfabrik finns fina ullvaror att köpa. Övernattning i pittoreska Hapsal, estlandssvenskarnas huvudstad. Middag och spa på Hestia Hotel Hapsal.

DAG 4: Före andra världskriget var Ormsö tillsammans med Nuckö centr-

um för estlandssvenskarna. Rundtur till svenskbyarna innan lunch. På gravgården finns världens största samling av solkors. Vi besöker Paersgården, en traditionell estlandssvensk gård med vasstak och rökbastu som presenterar livet på Ormsö under 1900-talets första hälft. Middag och spa på Hestia Hotel Hapsal.

DAG 5: Stadsrundtur i Hapsal och ett besök på Aibolandmuseet. Dess 20 meter långa broderade tapet visar estlandssvenskarnas tusenåriga historia. Därefter Nuckö kyrka med både Gustav Adolfs och kung Carl XVI Gustavs underskrifter på dess stenar.

Vi fortsätter till Padise, Cisterciensordens historiska kloster och Padise herrgård som har återställts av släkten Karl von Ramm. Promenad till Keila vattenfall. Middag och övernattnig i centrala Tallinn.

DAG 6: Stadsrundtur i den bäst bevarade medeltida staden i norra Europa. Vi ser bl.a. svenska S:t Mikaelskyrkan

och Gustav Adolf gymnasium som grundades 1631. Efter lunch utforskar vi Tallinn på egen hand. Avskedsmiddag och övernattnig på Tallink, i A-hytt.

DAG 7: Innan ankomst till Stockholm buffetfrukost i den mindre, lite lugnare restaurangen.

FÄRDLEDARE ALEXANDRA WIDL: Jag levde många år i Stralsund, en viktig plats i svenska Pommern. Det var här som mitt intresse för svenskminnen utanför dagens gränser väcktes och som slutligen förde mig till de svenska bygderna i Estland. En upplevelse jag gärna vill dela med er!

Preliminärt pris: 18 300 kr/person

Enkelrumstillägg, prel.: 4 300 kr

Preliminära datum:

1–7 september 2024

Bokning och mer information:

Grönlandsresor

info@gronlandsresor.se

tel 08-556 269 70

*Padis kloster var ett cisterciens kloster som grundlades 1281.
Foto: Monica Larsson*

Kaalikratern är den största av nio nedslagskratrar i byn Kaali på ön Ösel. Forskare har daterat förbränt växtmaterial kring kratern till sannolikt 1530–1450 f.Kr., vilket ger en ålder på omkring 3 500 år. Foto: Monica Larsson

Svar till geografiquizet

Bild 1. Det nya stadshuset i Kiruna. Klockstapeln är flyttad från sin plats vid det gamla stadshuset, men huset är ett nybygge. Bilden är tagen i februari 2020.

Bild 2. Det buddistiska klostret Tigers Nest i Bhutan. Här har heliga män mediterat sedan 1000-talet och på 1600-talet byggdes ett kloster. Namnet kommer av att enligt legenden en indisk buddistisk helig man kom flygande dit på en tigrinna på 700-talet. Bilden är tagen 2006

Bild 3. Machu Picchu i Peru. Staden byggdes av en inkakung i mitten av 1400-talet, sannolikt som ett lantställe för kungen och hovet. Den tappade i betydelse efter den spanska erövringen, ligger otillgängligt och blev överväxt och blev åter känd först i början av 1900-talet då historikern Hiram Bingham fick se den och skrev flera böcker om den. Bilden är tagen 2012

Bild 4. Preikestolen på nordsidan av Lysfjorden i Norge.

Bild 5. Millesgården i Stockholm, februari 2023.

Bild 6. Pyramider i norra Sudan, fotograferade under en SGS-resa 2017. Pyramiderna är från 300-talet f Kr och inte stora. Gravplundrare har förstört dem i sökande efter guld.

Av Bodil Eckert